

IDŹ DO

PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ

SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK

KATALOG ONLINE

ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK

DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE

ZAMÓW INFORMACJE
O NOWOŚCIACH

ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA

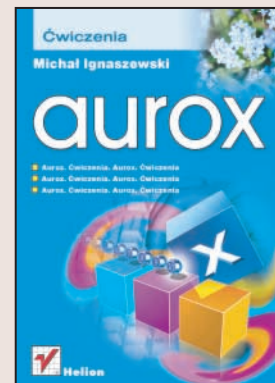
FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Aurox. Ćwiczenia

Autor: Michał Ignaszewski

ISBN: 83-7361-975-5

Format: B5, stron: 156

Poznaj możliwości najnowszej dystrybucji Linuksa

Popularność systemów operacyjnych z rodziny Linux wciąż rośnie. Coraz łatwiejszy proces instalacji, graficzny interfejs użytkownika i ogromna ilość dostępnego bezpłatnie oprogramowania powodują, że na korzystanie z różnych dystrybucji Linuksa decydują się już nie tylko firmy, ale również użytkownicy domowi. Jedną z najnowszych edycji tego dostępnego nieodpłatnie systemu operacyjnego jest Aurox, który oprócz wszystkich cech charakteryzujących systemy operacyjne Linux ma jedną ogromną zaletę — jest niemal w całości spolszczony. Prawie wszystkie dołączane do niego narzędzia i programy mają polskie interfejsy użytkownika i polską dokumentację.

Książka „Aurox. Ćwiczenia” jest przeznaczona dla użytkowników, którzy zdecydowali się na korzystanie z tej właśnie dystrybucji Linuksa. Przedstawia wszystkie podstawowe wiadomości niezbędne do rozpoczęcia pracy z Auroksem. Opisuje proces jego instalacji i konfiguracji oraz system plików. Dowiesz się, jak zastosować tę dystrybucję do pracy biurowej oraz korzystania z Internetu. Nauczysz się także uruchamiać usługi serwerowe.

- Instalowanie Auroksa
- Konfiguracja X Window
- Korzystanie z narzędzi systemowych
- Operacje na plikach
- Podstawowe narzędzia uruchamiane w trybie konsoli
- Połączenie z Internetem
- Poczta elektroniczna, WWW, IRC i GNU Gadu
- Pakiet biurowy OpenOffice
- Aurox w roli serwera WWW, MySQL, FTP i pocztowego

Spis treści

Rozdział 1. Instalacja systemu Aurox	5
Wymagania sprzętowe	5
Rozpoczynamy instalację	6
Wykrywanie i instalacja urządzeń	7
Zarządzanie partycjami	10
Konfiguracja sieci i boot loadera	13
Ustawienia końcowe	16
Wybór pakietów i kopiowanie	18
Zakończenie instalacji	20
Rozdział 2. Dostosowanie X Window	23
Zaczynamy pracę z Auroksem	23
Logowanie do systemu	24
Zacznij tutaj	26
Preferencje	29
Dostosowanie wskaźnika myszy	29
Ustawienia dźwięku	30
Ustawienie CD/DVD	30
Zmiana motywu	31
Zmiana tła pulpitu	33
Ustawienia systemowe	34
Zmiana modelu myszy	34
Zmiana ustawień monitora i karty graficznej	35
Ustawienia daty i czasu	36
Ekran logowania	37
Dodawanie i usuwanie programów	39
Zarządzanie użytkownikami	40
Aplikacje i narzędzia systemowe	43
Zmiana hasła administratora	43
Monitor systemu	43
Praca w X Window	45
Poruszanie się bez pomocy myszy	46
Tworzenie skrótów na panelu	47
Rozdział 3. Podstawowe operacje na plikach	49
System plików	49
Konsola	49
Zapisanie rezultatu do pliku	50

Podgląd poprzednich informacji	51
Powtórzenie ostatnich poleceń	52
Pliki pomocy	52
Operacje na plikach	54
Przeglądanie zawartości katalogu	54
Kopiowanie plików	56
Usuwanie plików i katalogów	58
Tworzenie nowego pliku i katalogu	60
Podgląd i edycja pliku tekstowego	61
Pakowanie i rozpakowywanie plików	63
Ustawianie praw dostępu do plików i katalogów	66
Szukanie pliku	68
Usprawniamy pracę w konsoli	70
Midnight Commander	70
Zabijanie procesu	76
Rozdział 4. Aurox dla domu	79
Internet	79
Połączenie z Internetem	79
Przeglądanie stron WWW	85
Korzystanie z poczty internetowej	89
KSirc	97
GNU Gadu	99
FTP	101
Pobieranie plików z Internetu	102
Internetowe dodatki panelu	104
Biuro	106
Open Office	107
Gimp — program graficzny	113
Edukacja i rozrywka	115
Multimedia	115
Edukacja	118
Gry	120
Rozdział 5. Aurox jako serwer	123
Serwer WWW i PHP	123
Instalacja	123
Konfiguracja	127
Serwer SQL	129
Instalacja Mysql	129
Przydatność bazy danych	132
Stworzenie strony internetowej na serwerze	135
Serwer poczty IMAP/SMTP	139
Instalacja	139
Udostępnienie poczty innym użytkownikom	141
Serwer FTP	145
Instalacja	146
Konfiguracja	147
Rozdział 6. Ściąga	149
Spis podstawowych poleceń konsoli	149
Spis głównych programów trybu graficznego	151

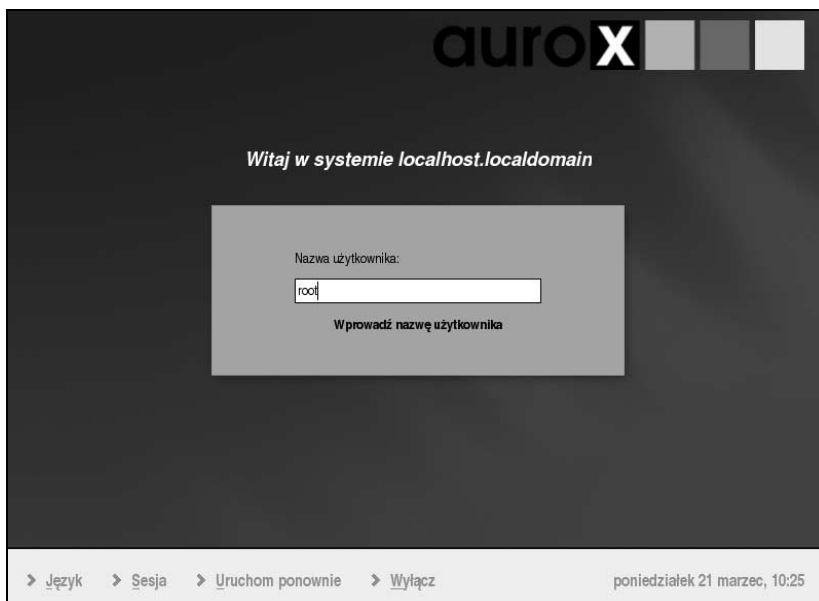
Rozdział 2.

Dostosowanie X Window

Zaczynamy pracę z Auroksem

Jeśli system operacyjny jest gotowy do działania, powinniśmy zobaczyć ekran powitalny (rysunek 2.1) z monitem o podanie nazwy użytkownika. W ćwiczeniach do tego rozdziału konieczne będzie używanie konta administratora (nazwa użytkownika *root*), ponieważ będziemy zmieniali niektóre ustawienia systemu. Zaleca się stosowanie tego konta wyłącznie w takich przypadkach. Do innych ćwiczeń używaj konta zwykłego użytkownika.

Rysunek 2.1.
Ekran powitalny

Aurox już przy logowaniu daje możliwość konfiguracji środowiska graficznego. Możesz na wstępie wybrać *język* powłoki graficznej i *sesję* (czyli rodzaj powłoki, w jakiej będziesz pracować). Można także wyłączyć system lub ponownie uruchomić komputer.

Aby zapobiec uszkodzeniu komputera i danych, użytkownik powinien korzystać z opcji *Uruchom ponownie* i *Wyłącz*, zamiast używać przycisku *restart* lub *power* na obudowie komputera. Zakończenie pracy w systemie trwa tylko kilkanaście sekund, które warto przeczekać dla zachowania bezpieczeństwa danych.

Logowanie do systemu

Każdy użytkownik Auroksa powinien przed rozpoczęciem pracy w systemie podać swój login i hasło. Dzięki temu komputer załaduje odpowiednie ustawienia, a także udostępni dodatkowe opcje w zależności od rodzaju użytkownika. Użytkownikiem z największymi uprawnieniami jest administrator, a jego login to *root*. Hasło do konta administratora ustala się podczas instalacji systemu. Jako *root* możesz do woli zmieniać parametry Auroksa, masz również dostęp do wszystkich plików.

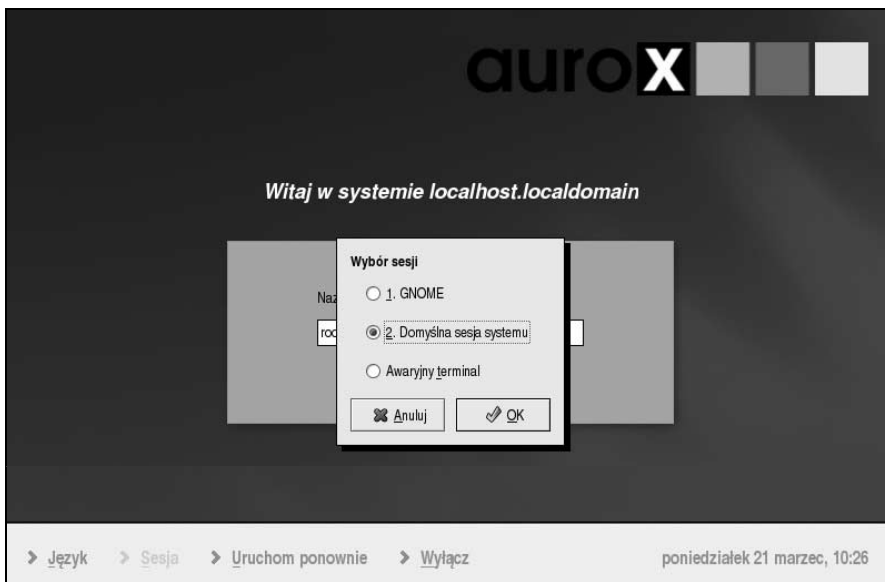
Ćwiczenie 2.1.

Aby zalogować się do systemu Aurox jako administrator i aby pracować w polskim środowisku graficznym, należy:

1. Kliknąć przycisk *Język* i wybrać język *polski* z listy (jeżeli podczas instalacji systemu wybrałeś język polski, będzie zawsze ustawiony jako domyślny i nie będzie trzeba wybierać go z listy).
2. Kliknąć przycisk *Sesja* i wybrać *GNOME* (rysunek 2.2). Jest to domyślne środowisko graficzne Auroksa, z którego pochodzą wszystkie rysunki w tych ćwiczeniach.

Rysunek 2.2.

Wybór sesji

3. Jako nazwę użytkownika wpisać *root* i nacisnąć klawisz *Enter*.
4. Podać hasło ustalone podczas instalacji systemu i potwierdzić klawiszem *Enter*.
5. Poczekać kilkanaście sekund. W tym czasie pokaże się pasek postępu, na którym będą widoczne ładowane elementy.

Po zalogowaniu się do systemu powinniśmy ujrzeć pulpit (rysunek 2.3), czyli graficzne środowisko pracy. Składa się on z dolnego paska narzędzi i umieszczonych wyżej ikon. Pasek narzędzi składa się kolejno (patrząc od strony lewej) z:

- ❖ **Menu głównego** — po kliknięciu ikony 4 kolorowych kwadratów rozwinie się menu (podobne do menu *Start* z systemów Windows), w którym znajdują się skróty do większości zainstalowanych programów.
- ❖ **Ikon skrótów** — jest to zbiór ikon (na początku jest ich 6), które pozwalają jednym kliknięciem myszy uruchomić dany program (w systemach z rodziny Windows istnieje podobny *pasek szybkiego uruchamiania*).
- ❖ **Ikon pulpitu** — cztery prostokąty reprezentują wirtualne pulpity. Jeden z nich zawsze jest podświetlony (kolor niebieski). Oznacza to, że aktualnie pracujemy na tym pulpicie. Jeżeli otworzysz program, będzie on widoczny tylko na danym pulpicie. Jednym kliknięciem możesz przejść na inny pulpit i uruchomić program, by za chwilę wrócić do poprzedniego pulpitu. Takie rozwiązanie pozwala zachować pewien porządek w wyświetlaniu programów, np.: jeśli w pracy zdarzy ci się uruchomić na drugim pulpicie grę i zobaczysz zbliżającego się szefa, klikasz pierwszą ikonę i widoczne są wyłącznie programy z pierwszego pulpitu (gra nadal jest uruchomiona).
- ❖ **Ikon narzędzi** — na początku mamy tylko ikonę głośnika do regulacji głośności. Wraz ze wzrostem liczby uruchomionych aplikacji ikon będzie przybywać.
- ❖ **Daty i czasu** — tutaj Aurox pokazuje aktualną godzinę i datę.

Rysunek 2.3.
*Graficzne środowisko
pracy GNOME*

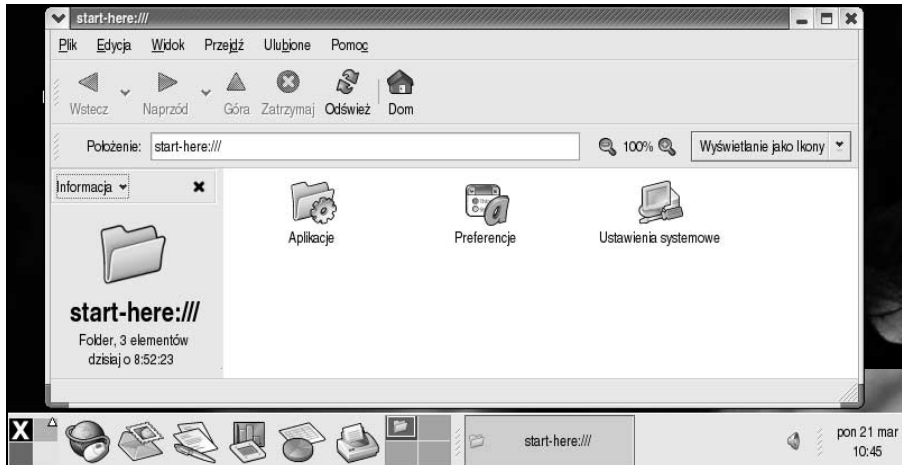
Zacznij tutaj

Na pulpicie znajduje się ikona podpisana *Zacznij tutaj*. Kliknij ją dwukrotnie. Pojawi się nowe okno z trzema zbiorami narzędzi: *Aplikacje*, *Preferencje* i *Ustawienia systemowe* (rysunek 2.4).

Rysunek 2.4.

Okno

Zacznij tutaj

W tych trzech katalogach pogrupowane jest prawie wszystko, co znajduje się pod przyciskiem menu głównego. Dzięki nim będziemy mogli dostosować Auroksa do własnych potrzeb, a także znaleźć przydatne programy. W katalogu *Aplikacje* znajdują się (rysunek 2.5):

Rysunek 2.5.

Aplikacje

- ❖ *Akcesoria* — przydatne narzędzia takie jak edytor tekstu, kalkulator, słownik.
- ❖ *Biuro* — programy biurowe takie jak pakiet Open Office.
- ❖ *Dźwięk i wideo* — tutaj znajdują się wszelkie narzędzia niezbędne do odtwarzania muzyki i wideo.
- ❖ *Edukacja* — programy matematyczne, edukacyjne.
- ❖ *Grafika* — programy do edycji i przeglądania obrazów graficznych.
- ❖ *Gry* — kilka miłych gier.
- ❖ *Internet* — podstawowe programy do korzystania z możliwości Internetu.
- ❖ *Narzędzia systemowe* — zbiór programów, które pomogą kontrolować system.
- ❖ *Preferencje* — zbór ustawień trybu graficznego.
- ❖ *Programowanie* — narzędzie dla programisty, edytory.
- ❖ *Ustawienia systemowe* — tutaj możemy zmienić parametry naszych urządzeń.
- ❖ *Folder domowy* — katalog plików obecnie zalogowanego użytkownika.
- ❖ *Pomoc* — opis głównych poleceń trybu tekstowego.
- ❖ *Serwery sieciowe* — lista uruchomionych serwerów.

Otwierając *Preferencje* (rysunek 2.6), możesz dostosować system do własnych potrzeb. Można w nim zmienić m.in.:

Rysunek 2.6.
Preferencje

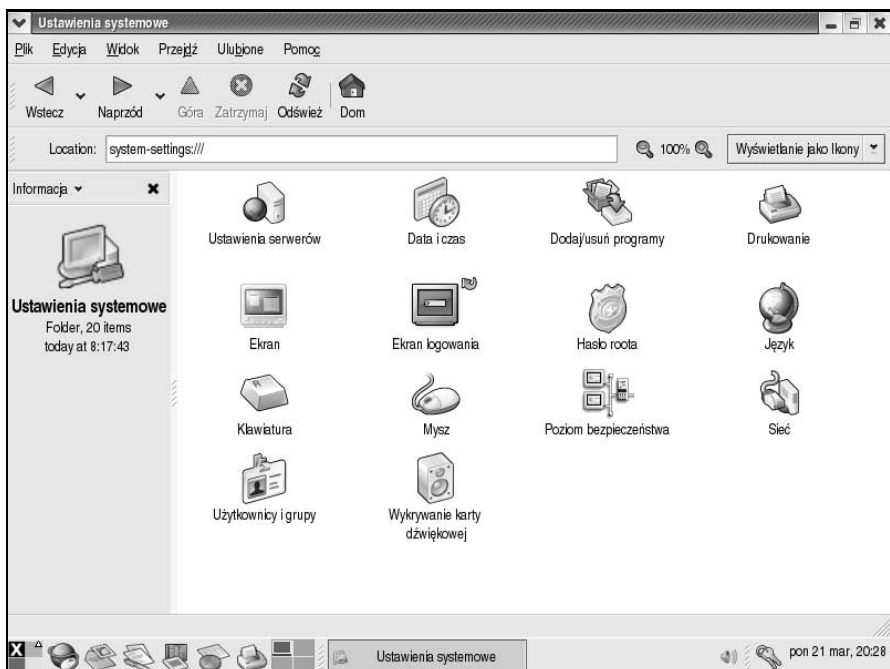

- ❖ **Dźwięk** — ustawienia dźwięków słyszanych w systemie.
- ❖ **Hasło** — zmiana hasła aktualnie zalogowanego użytkownika.
- ❖ **Motyw** — zmiana wyglądu okien i ikon systemu.
- ❖ **Mysz** — dostosowanie myszy do własnych potrzeb.
- ❖ **Obsługa płyt CD** — usprawnienie pracy na nośnikach CD.
- ❖ **Tło** — ustawienie tapety na pulpicie.

Po dwukrotnym kliknięciu ikony *Ustawienia systemowe* z *Zacznij tutaj* zobaczysz zestaw narzędzi, które pomogą dostosować sprzęt i oprogramowanie, by działało tak, jak chcesz. Na liście programów są (rysunek 2.7):

- ❖ **Ustawienia serwerów** — listy uruchomionych serwerów i usług.
- ❖ **Data i czas** — ustawienia czasu i daty.
- ❖ **Dodaj/Usuń programy** — dodawanie lub usuwanie programów w Auroksie.
- ❖ **Drukowanie** — zarządzanie drukarkami.
- ❖ **Ekran** — zmiana rozdzielczości i kolorów oraz zarządzanie monitorem i kartą graficzną.
- ❖ **Ekran logowania** — ustawienia ekranu powitalnego.
- ❖ **Hasło roota** — zmiana hasła administratora.
- ❖ **Język** — ustawienie domyślnego języka Auroksa.

Rysunek 2.7.
Ustawienia systemowe

- ❖ *Klawiatura* — dopasowanie układu klawiatury.
- ❖ *Mysz* — zmiana modelu myszy.
- ❖ *Poziom bezpieczeństwa* — ustawienia firewalla.
- ❖ *Sieć* — zarządzanie urządzeniami sieciowymi.
- ❖ *Użytkownicy i grupy* — zarządzanie kontami osób korzystających z komputera.
- ❖ *Wykrywanie karty dźwiękowej* — dopasowanie karty dźwiękowej.